

Vedlegg

Vedlegg 1 - Intervjuguide

Introduksjon

- Praktisk informasjon om intervjuprosessen
- Du har rett til å ikke svare, samt at du har rett til å avbryte når som helst og si at noe ikke skal siteres eller slettes.
- Jeg ønsker også å ta lydopptak av samtalen og lurer på om du samtykker til dette?

Generelle spørsmål:

- Hva legger du i begrepet universell utforming, og hvilken betydning har begrepet for deg?
- Bruker du de offentlige rommene i Bergen? Hvis svaret er nei, hvorfor?
- Når du beveger deg i byens offentlige rom, hvilke faktorer er avgjørende for at du skal føle deg inkludert?
- Hva vet du om hvilke tiltak som blir tatt hensyn til når det kommer til universell utforming? Hvis du selv kunne komme med et ønske eller forslag, hva ville det vært?

Spørsmål til hvert caseområde:

- Føler du deg inkludert i det offentlige rommet?
- Hva er det som er bra med dette offentlige rommet, eventuelt hva kunne blitt gjort på en bedre måte? Hvilke hindringer møter du?
- Hvordan har man tatt, eller ikke tatt hensyn til universell utforming her?

Vedlegg 2 – Byggteknisk forskrift

Byggteknisk forskrift i kraft 1. juli 2017 (TEK17)
Kapittel 1. Felles bestemmelser
§ 1-1. Formål Forskriften skal sikre at tiltak planlegges, prosjekteres og utføres ut fra hensyn til god visuell kvalitet, universell utforming og slik at tiltaket oppfyller tekniske krav til sikkerhet, miljø, helse og energi.
Kapittel 8. Opparbeidet uteareal
§ 8-1. Opparbeidet uteareal Opparbeidet uteareal skal utformes slik at det er tilstrekkelig egnet til sin funksjon.
§ 8-2. Opparbeidet uteareal med krav om universell utforming (1) Følgende opparbeidet uteareal skal være universelt utformet slik det følger av bestemmelser i forskriften: <ul style="list-style-type: none">
a) uteareal for allmennheten
b) uteareal for boligbygning med krav om heis
c) uteareal for byggverk for publikum
d) uteareal for arbeidsbygning. (2) Første ledd gjelder ikke der utearealet eller deler av utearealet etter sin funksjon er uegnet for personer med funksjonsnedsettelse.
§ 8-4. Generelle krav til gangatkomst og ganglinjer (1) Gangatkomster skal være sikre og dimensjonert for forventet ferdsel og transport. (2) Sentrale ganglinjer som går over åpne arealer på større plasser og torg som skal være universelt utformet, skal ha tydelig avgrenset gangsoner eller ledelinje. Mønstre i gategrunnen skal ikke gi villedende retningsinformasjon.
§ 8-5. Gangatkomst til bygning med boenhet (1) Gangatkomster til bygning med boenhet skal <ul style="list-style-type: none">
a) være trinnfrie
b) ha stigning som ikke er brattere enn 1:15, unntatt for strekninger inntil 5,0 m som kan ha stigning som ikke er brattere enn 1:12
c) ha hvileplan med lengde minimum 1,5 m for hver 1,0 m høydeforskjell. (2) Er terrenget for bratt til at det er mulig å oppfylle kravet til stigningsforhold, gjelder ikke første ledd for bygning med boenhet uten krav om heis. (3) Gangatkomster til bygning med krav om tilgjengelig boenhet skal ha fri bredde på minimum 1,6 m. Fri bredde kan være minimum 1,4 m på strekninger inntil 5,0 m. <ul style="list-style-type: none">
(4) Gangatkomster til bygning med boenhet med krav om heis skal i tillegg ha<ul style="list-style-type: none">
a) fri bredde minimum 1,8 m, unntatt for strekninger inntil 5,0 m som kan ha fri bredde minimum 1,4 m
b) tverrfall på maksimum 1:50
c) fast og sklisikkert dekke
d) visuell og taktil avgrensing
e) nødvendig belysning.

§ 8-6. Gangatkomst til byggverk med krav om universell utforming

(1) Gangatkomster til byggverk med krav om universell utforming skal

- a) være trinnfrie
- b) ha stigning som ikke er brattere enn 1:15, unntatt for strekninger inntil 5,0 m som kan ha stigning som ikke er brattere enn 1:12
- c) ha hvileplan på minimum 1,6 m x 1,6 m for hver 1,0 m høydeforskjell
- d) ha fri bredde minimum 1,8 m, unntatt for strekninger inntil 5,0 m som kan ha fri bredde minimum 1,4 m
- e) ha tverrfall på maksimum 1:50
- f) ha fast og sklisikkert dekke
- g) ha visuell og taktil avgrensing h) ha nødvendig belysning.

(2) Der terrenget er for bratt til at kravet om stigningsforhold i første ledd bokstav b kan oppnås, skal stigningen være maksimum 1:10.

§ 8-7. Gangatkomst til uteoppholdsareal med krav om universell utforming

(1) Gangatkomster til uteoppholdsareal med krav om universell utforming skal

- a) være trinnfrie
- b) ha stigning som ikke er brattere enn 1:15, unntatt strekninger inntil 5,0 m som kan ha stigning som ikke er brattere enn 1:12
- c) ha hvileplan på minimum 1,6 m x 1,6 m for hver 1,0 m høydeforskjell
- d) ha fri bredde minimum 1,8 m, unntatt for strekninger inntil 5,0 m som kan ha fri bredde minimum 1,4 m e) ha tverrfall på maksimum 1:50
- f) ha fast og sklisikkert dekke
- g) ha visuell og taktil avgrensing.

(2) Dersom flere uteoppholdsarealer har samme funksjon, er det tilstrekkelig at minst ett av disse har gangatkomst som oppfyller kravene i første ledd bokstav b. Øvrige gangatkomster skal ha stigning maksimum 1:10.

(3) Der terrenget er for bratt til at kravet om stigningsforhold i første ledd bokstav b kan oppnås, skal stigningen være maksimum 1:10.

Kapittel 12. Planløsning og bygningsdeler i byggverk

§ 12-1. Krav til planløsning og universell utforming av byggverk

(1) Byggverk skal ha planløsning tilpasset byggverkets funksjon.

(2) Byggverk for publikum og arbeidsbygninger skal være universelt utformet slik det følger av bestemmelsene i forskriften, med mindre byggverket eller deler av byggverket etter sin funksjon er uegnet for personer med funksjonsnedsettelse.

§ 12-4. Inngangsparti

(1) Inngangspartier skal være godt synlige, sentralt plasserte og oversiktlige i forhold til atkomst. Inngangspartiet skal være sikkert og enkelt å bruke.

(2) For bygninger med krav om tilgjengelig boenhet og for byggverk med krav om universell utforming skal følgende være oppfylt:

- a) Inngangspartier skal ha belysning slik at inngangsparti og hovedinngangsdør er synlig i forhold til omliggende flater.
- b) Det skal være et visuelt og taktilt oppmerksomhetsfelt foran hovedinngangsdører.
- c) Inngangspartier skal være trinnfrie.
- d) Utenfor hovedinngangsdører skal det være et horisontalt felt på minimum 1,5 m x 1,5 m. Hvis det er sidehengslet dør skal feltet ligge utenfor dørens slagradius.
- e) Betjening for automatisk døråpner skal plasseres slik at den er tilgjengelig for personer i rullestol og slik at en unngår sammenstøt med døren.

§ 12-16. Rampe

- (1) Rampe skal ha en bredde som er tilpasset forventet transport. Minimum bredde skal være 0,9 m.
- (2) Rampe skal ha jevnt og sklisikkert dekke og stigning maksimum 1:15. For strekninger under 3,0 m kan stigningen være maksimum 1:12. For hver 1,0 m høydeforskjell skal det være et horisontalt hvileplan med lengde minimum 1,5 m.
- (3) Ramper skal ha håndløper på begge sider i én høyde med overkant 0,8 m over dekket, eller i to høyder med overkant henholdsvis 0,9 m og 0,7 m over dekket. Håndløperen skal ha kontrast til veggen og rekkverket. Håndløperen skal være utformet slik at den gir godt grep.
- (4) I byggverk med krav om universell utforming skal rampens begynnelse være markert i hele rampens bredde med luminanskontrast på minimum 0,8 mellom markering og bakgrunn.